

redništvo in upraviteljstvo v Ptuju
v gledališkem poslopu.

Stajerc izhaja vsaki drugi petek,
izdat z dne naslednje nedelje.

Sestavki dobrodošli.

Članki se ne vračajo in se morajo
priložiti do ponedeljka pred izdajo do-
datične številke vpslati.

Štajerc.

Posamezna številka velja v Ptuju za
celo leto K 1.— s poštnino K 1.20.
Pri odjemanju več ko 10 števk pri-
meren rabat.

Cena za oznanila za:

1 stran K 32.—, $\frac{1}{2}$ strani K 16.—
 $\frac{1}{4}$ strani K 8.—, $\frac{1}{8}$ strani K 4.—
 $\frac{1}{16}$ strani K 2.—, $\frac{1}{32}$ strani K 1.—
Pri večkratnem oznanilu posebno zni-
žana cena.

ev. 23.

V Ptuju v nedeljo dne 17. novembra 1901.

II. letnik.

Kmetje pozor!

Kdor se hoče naročiti na „Štajerca“
za celo prihodnje leto 1902, in nam z naro-
čnim ob enem tudi pošlje celo naročnino
v znesku 1 krono 20 vin. dobival bode letos
novega leta naš časnik **zastonj**.

Na boj!

Deželnozborske volitve stojijo na Štajerskem skoraj
pred vrati. Meseca marca ali aprila prihodnjega leta
bode se ta špektakel pričel. Takrat bodejo se gos-
podarji doktori zopet spomnili, da je naš ljubljani cesar
kmetom dal volilno pravico. Oni bodejo obuli
pet visoke škornje in zlezli zdihovaje iz svojih ele-
mentnih stanovanj in svojih toplih pisarn ter vandrali
umazanih potih od kraja do kraja, kmetom nje-
ro srečo in rešitev oznanjevat, za katere so celih
st let plodono (?) delovali.

Prva spoved.

Tako hudih časov še dvanajstletni Burkelčev
ni doživel kakor pri prvi spovedi.

Prav za prav bi bil moral že davno sprazniti
svoje svinčnik, v katerem je svoje hudobije shranjeval, pa kaj
če, ako so bili gospod sitni in mu niso prej ho-
le olajšati težkega bremena. Zmerom so našli kak
govor: v devetem letu je še premalo krščanskega
znal, v desetem se ni dobro spovednih molitvic
učil in v jednajstem letu sta si bila bojda s kate-
kizmom v veliki jezi. In tako je prišlo, da je smel
spovedi še le tedaj ko je bila mera že do vrha polna.

Njegova pobožna in skrbna mati mu je kupila v ne-
mno zjutraj v konzumnem društvu papirja in svinčnik
za 1 krajcar.

„Peter“, rekla je, ko je prišla od maše domov.
„Peter, sem k mizi se vsedi! Tu imaš papir — mislim,
ga bo dosti — in zdaj lepo premišluj, kaj si v
svojem življenju slabega storil; spomni se na velike
male grehe, da bodeš danes večerko tvojo prvo
spoved pošteno opravil. Vse si lepo zapiši, da na kaj
pozabiš.“

Tokrat bo tem gospodom težko šlo dopadenje
kmečkih volilcev pridobiti, kajti kakšne uspehe naj
poslanec seboj prinese, ako se on v deželnem zboru
niti prikazal ni, ako glas, kateri bi za kmečke koristi
mogel zadoneti v Gradci, se je isti samo vedno v
Mariboru, Celju in Ptuju ali v drugih krajih pri so-
dišičih slišal, kadar se je za tožbe ali pravde ali
rubežni šlo. Ako kmet izroči doktorju kakšno pravdo,
tako zahteva on, da doktor tožbo tudi vložil in ga
potem pri sodnji z lepim govorom zastopa. Tudi
poslanec so kmetje izročili važno pravdo, boj za
svoje pravice, za svoj obstanek in za osodo svojih
otrok.

In ako ti gospodje še tako lepo govorijo in še
tako grozno psujejo, bodejo kmetje z glavami zmaje-
vali in rekli: Kaj nam pomaga, ako nam dr. Jurtela
ali kateri drugi toliko obljubuje, on 6 let ni svoje
roke ganil in v prihodnjih šestih letih tudi nič na-
pravil ne bo. Oj! ko bi mi imeli samo enega pos-
lanca, kateremu bi se ravno tako slabo godilo kakor

Rahlo je šla potem v kuhinjo, kjer je opravljala
svoje navadno delo, pa danes vse bolj tiho, da bi ne
motila Petra, ki je v hiši kosmato vest krtačil.

In Peter je sedel za mizo, ali bolje rečeno, on
je visel na stolovem robu. Božal je beli papir, grizel
svinčnik, in kadar se je spomnil na kako posebno
težko klado, segel si je z umazanimi prsti v lase, ki
so mu stali na glavi ko škop na razdrapani strehi.

Včasih je tudi po bliskovo potegnil z roko po
mizi, seveda nikoli zastonj. Vsakokrat je izvlekel
izmed prstov eno ali več muh, katerim je danes — pred
spovedjo mora človek že bolj usmiljen biti — samo
glave zdrobil.

Ko se je tako v par let svojega življenja zamislil,
postalo mu je vroče, da mu je „švic“ stopil na čelo.
Pa tudi ni bilo kaj malega, naj so mu take lumpa-
rije stopile pred oči, da mu je slabo postajalo.

A zraven tega je še stara, zaprašena ura na
steni pravila: čak — čak, čak — čak!

Najbolj ga je pekla vest zavoljo šekaste farovške
mačke. Pred pol letom jo je na tihem ubil in mrtvo
truplo v kurnik obesil. Potem je za bezgovim grmom
čakal, dokler ni kuharica kurom jesti prinesla. Uj!

nam, bi on gotovo celih 12 let ne čakal mirno, dokler bi ljubi Bog bolje ne ustvaril.

Ako pa doktori vidijo, da so kmetje ž njimi nezadovoljni, potem bodejo, kakor so to iz svojih kanclij navajeni, prišli z grožnjami. Rekli bodo: Ako vi ne volite mene, potem vam bode posojilnica vrat zadrgnila, in našel se bode tudi kak gospod duhoven, ki bo rekel: In vi prišli bodete v pekel!

In tako bodejo kmetje volili zopet svoje največje sovražnike!

Ne, ljubi kmetje, tega ne bode storili! Sponještajerski kmet postal je v zadnjem času moški. On se ne boji več razgrajanja kakih advokatorskih pisarjev in si ne pusti od gospodov duhovnov nič zapovedovati, ako je svojo dolžnost kot dober katolik izpolnil. Kmet bode boj z doktori sprejel in gospodje doktori bodejo s strahom spoznali, da so kandidati iz kmetov bolj izkušeni in modri, kakor oni gospodje ki se sami k pametnim prištevajo, ker so 12 let hlače po šolskih klopeh trgali. Po celem Spodnjem Štajerju nastopili bodejo kmečki kandidati in — bodejo izvoljeni.

Vojna v Južni Afriki.

Buri so izvojevali veliko zmago! Kitchener sam poroča takole: Kolona Polkovnika Barterja je rešila kolono Bersona, katero je pri Berkenlaagte napadlo okoli 1000 Burov. Angleži so izgubili polkovnika Bersona, 8 častnikov in 58 mož. ki so vsi padli, 13 častnikov 156 mož je bilo ranjenih. Buri so vzeli tudi dva topa ter se umaknili proti vshodu. — Kitchener priznava torej sam, da so imeli Angleži v tej bitki samo ubitih in ranjenih nad 200. Koliko je bilo ujetih, tega Kitchener sploh ne pove. Gotovo pa je, da

kako kisló in jezno lice je napravila mogočna gospodova gospodinja z veliko bradavico na nosu — brr! še danes je Petra prijetno streslo.

Jeseniku gajžlo ukradel — Koklnozemu hlapcu dva polna žaklja prerezal, — materi s slamo mleko iz latvic pil, — tako je pisal.

Še včeraj je poskušal s slamo. Dobra je bila ta iznajdba, ker tako se smetana (vrhnja) ni načela; zato je mati že dalje časa mislila na copernijo in je hotela dati mlečnico izžegnati.

Ej, Burkelčev Peter, ta vam je bil pravo seme!

Še le, ko je napisal nekaj čez 30 faloterij, šlo je delo bolj počasi, in kakor ima vse svoj konec, tako ga je tudi njegov register grehov imel. Nato je vse šestkrat prebral, da bi si lažje zapomnil in v spovednici ne obtičal. Nazadnje se je še lepo podpisal in pristavil kraj in čas. Da bi bili grehi na varnem, je papir zavil v robec ter vse vkup stlačil v žep.

Obed, obstoječ iz mastnih žganjkov in mleka, mu danes ni dišal kakor drugekrat. Mleka si že kar pogledati ni upal, ker ga je preveč spominjalo na — no na njegovo iznajdbo s slamo. Tudi si ni upal

so angleške izgube še večje, saj Kitchener navadno polovico utaji. Kitchener poroča, da je bilo burrov 1000. S tem pobija svoje lastne svoje prejšnje vesti, da se klatijo Buri le še v majhnih tolpah in neorganiziranih četah. Angleži so zopet enkrat zašli v past, in Buri so jih popolnoma pravilno in vojaško zajeli, pobili in polovili. Ta veliki poraz Angležev spóčetka III. leta vojne je sila sramoten. Na Angleškem je vse prestrašeno, zlasti še zategadelj, ker je vodil zmagovite Bure menda »skorej ujeti« Botha! Angleži sedaj nimajo več optimističnih nad, da bo vojne že v kratkem konec. »Westminster Gazette« piše, da je Burov mnogo več kot se zatrjuje. Če naj se Buri premagajo docela, bo treba še mnogo novih čet. Toda odkod vzeti jih?

Angleži pravijo sedaj, da je bil oni veliki poraz pravzaprav velik uspeh, kajti Buri so hoteli ujeti vso kolono, a to se jim ni posrečilo. Listi govoré tudi o velikih izgubah Burov, a nobeden ne ve povedati, kolike so bile po številu te izgube. Ali ta bitka je dokazala samo dvoje; da se Angleži niso v vojni, ki traja že tretje leto, prav ničesar naučili in da se dajo še vedno kakor neumne ovce presenečati in zvabljeti, v past, ter da so burske čete še vedno močne, agresivne in izbornó izvežbane. Angleški listi pišejo šele danes, da bo treba strategijo vendar-le izpremeniti! Buri so blizu Kapstadta napadli velik konjski hlev ter odvedli Angležem več 1000 konj. General Delarey je 29. oktobra v okolici Rustenburga napadel angleški transport ter vzel vozove s streljivom in puškami. »Reynolds Newspaper« dokazuje, da so izgubili Buri doslej že nad 300.000 mož (torej 28000 mož več kot je znašalo vse moško bursko ljudstvo in 240000 mož več kot je bilo odraslih Burov borilcev!) »Morning Leader« je soštel ujete ovce, vole in konje, a je soštevanje opustil, ko se je izkazalo, da presega jo šte-

materi v lice pogledati, saj je nosil v aržetu črno na belem, da je ničvreden fant.

»Imaš kaj velikih grehov?« vprašala ga je mati. Seveda ni Peter nič odgovoril.

Po jedi jo je tiho potegnili v šolo, odkoder je potem g. učitelj vse otroke skupaj v cerkev peljal.

Spovednik jih je že čakal. Jeden drobiž za drugim je zgrevano in boječé stopil v spovednico, a vsak je spet korajžno iz nje odšel.

Prišla je tudi vrsta na muhastega Petra. Zato mu je vroče postajalo in moral se je večkrat obrisati; kolena so se mu tresla, srce mu je strašansko močno bilo, in kar zazibal se je v spovednico. Že je gospod župnik odprl okence in mu mignil, naj začne. On pa je iskal in iskal papir na katerem je imel svoje grehe zapisane. Zavaljo tega je postal duhovnik nepotrpežljiv. Peter, rudeč ko kuhan rak, je iskal po vsih aržetih, stresal svoj robec sem in tja ter nazadnje z jokajočim glasom povedal: »Jaz sem svoje grehe zgubil!«

No, usmiljen spovednik mu je ljubeznjivo pomagal. In ubogi grešnik je najprej boječé in počasi povedal tisto pripovedko o šekasti mački, potem je privlekel Jesenikovo gajžlo in prerezana žaklja in potem je

vilke milijone! Tako sami angleški listi konstatujejo, da so poročila z bojišča smešno lažnjiva.

General Botha je sporočil Kitchenerju, da bo dal odslej nanalje za vsakega ustreljenega Bura ustreliti angleškega častnika. Končno se poroča, da sta v bitki z Bensonom bila zadeta dva burska poveljnika: Oppermann je bil ubit, Kristijan Botha pa ranjen. Angleški kralj je pri sprejemu iz Avstralije vrnivšega se prestolonaslednika dejal, da vsak dan moli za mir. Molitev kralja Angliji pač ne pomore iz vedno večjih blamaž. Pomagalo pa bi, ako bi kralj poslal Chamberlainu, ki se v tej vojni bogati, plavo polo, to je, da bi ga penzioniral. Tudi državni zakladni kancelar Hicks-Beach je dejal, da je vlada pripravljena skleniti časten in pameten mir.

Angleški listi so raztrosili vest, da ravnajo Buri z ujetniki neusmiljeno, kruto. Transvaalski poslanik v Bruslju pa je ti dni konstatiral, da Angleži lažejo, kajti Buri ravnajo z ujetniki prav nalašč lepo in milo. Laž se je raznesla zato, da bi se vojaštvo poslej iz strahu manje naglo udajalo kot doslej, da bi se vojaštvo borilo iz trepetā pred krutostmi Burov od sedaj nadalje obupnejše, vztrajnejše. Strah pred mukami in smrtjo naj nadomestita angleškemu vojaštvo pogum in navdušenje! Prisiljenost pa ni nikjer dobra, najslabša pa je v vojni. Angleški vojaki n. pr. mečejo patrone proč kadar so jim pretežki. Vsak vojak dobi po 300 patron. Ker pa je menda vsak že naprej pripravljen na poraz, pomeče nekaj patron proč, da more lažje — bežati: Kafri in Buri so našli že ogromno množino angleških patron. Vsi Buri skoraj so oboroženi z angleškimi puškami in jahajo na konjih, kateri so vzeli Angležem. »Matin« ceni število Burov na bojiščih na 27000 mož; vsi so pogumni in polni upanja na končno zmago, ker poznajo deželo ter jim ne

hitro cel svoj register zropotal. Na ničesar ni pozabil, saj so bile to samo bolj — imenitne reči.

G. župnik pa še ni bil posebno hud. Zavoljo mačke svoje gospodinje je samo vprašal, če je ni poprej martral, in ko je Peter odgovoril da ne, ni črnil besedice več o njej. Petru se je še celo zdelo, da se je spovednik malo nasmejajal.

Spoved je srečno končana, mislil si je Peter, ki je po molitvah, katere je za pokoro dobil, vesel iz mračne cerkve stopil. Tako lušno se mu je zdelo, da je pri farovžu kar odskočil.

Pa glej ga šmenta! Njegove noge še se niso dotaknile ceste, že ga je zgrabila močna kuharica in ga je vlekla v drvarnico. Njene oči so se svetile kakor pisanemu gadu. V drvarnici je pobrala drobno drvo in z vso močjo nabijala po Petru. »Tako ti si bil! Ti si mojo šekasto mačko ubil! Čak ti bom že pokazala!« je vpila. Tudi Peter se je drl, da so se kokoši pred pojato prestrašile in zbežale. Tulil je: »Nikol več ne bom. Res ne bom nikol več!«

Vendar je enkrat vrgla drvo na kup, fanta pa iz drvarnice. Ko se je od tla pobiral, da bi hitro zopet pete odnesel, oglosi se na strehi — kakor bi

manjka ničesar. V angleški vojski je mnogo nezadovoljnežev in Holandci v Kaplandiji so vsi na ztrani Burov.

Razne stvari.

Ljubi gospod Jonas, urednik „Fihposa“ v Mariboru! V zadnjem „Fihposu“ praviš, da je „Štajercu“ zmanjkalo sape. Oh, ne bodi vendar tako otročji. Tako govoričijo otročiči, ki jim še srājčica iz hlačic gleda. Ti zahtevaš od nas, da bi ti mi povedali imena slovenskih trgovcev, ki so pomagali ustanoviti „Štajerca“. Vendar ljubi Jonas, spomni se malo nazaj, (saj možgane vendar imaš) na številko 12 „Štajerca“, ko smo te prosili, da bi nam odgovoril in povedal, kateri so tisti trgovci v Ptujū ali drugod, ki pravijo kmetom s sladkimi besedami: „Stric, kaj pa bo dobrega?“ in si pisal „drugače pa nam za hrbtom osle kažejo in nas imenujejo ‚bindišer trotl‘“. — Mi smo na to odgovorili sledeče: „Ako pa nam g. Jonas imena tistih trgovcev ne imenuje; potem je on sam sovražnik kmetskega stanu, lažnik in slepar. „Gospodarček!“ ven torej z imeni kmečkih sovražnikov.“ Glej, glej gospodek Jonas! Pet mesecev je že od takrat preteklo in ti si še zmirom odgovora dolžen. Kakor hitro boš nam tiste trgovce naznanil, bodemo ti tudi mi naznanili tiste slovenske trgovce, ki so pomagali „Štajerca“ ustanoviti. Zraven bodemo pa povedali tudi tiste slovenske trgovce, ki so s „Štajercem“ stokrat bolj zadovoljni, kakor s „Fihposom“. Toraj le korajžno na dan. — To je enkrat ena budalost, ki si jo v zadnji številki stril, druge so pa tudi toliko neumne, da se nam smili črnila, kaj o njih pisati. Toraj preje plačaj dolg, potem ti pa radovoljno zopet posvetimo.

Iz Ptujске gore. Trmoglavnost g. župnika zmiraj

ga hotela jeziti rujava mačka. A Peter danes ni mislil na ubijanje, ampak je hitro zbežal. Že prej je farovski kuharici večkrat rekel, stara copernica, zdaj pa bi bil še prisegel, de je res s hudičem v zvezi.

Doma ga je mati že pred vratni čakala. Roke je držala zadaj, kakor bi imela nekaj skritega kar ni treba vsakemu človeku videti.

„Tako, fant, si tu!“ pozdravi ga mati ostro. „Pojdi z menoj v hišo!“ Notri se je prikazala — šiba. „Čaj mrcina, ti bom že s palico pregnala tvoje lumparije s slamo!“ In jezno ga je začela mlatiti. Kuharica ga je tolkla največ po hrbtu, mati pa se je pomaknila malo nižje. Prav skrbno in dobro je opravila svojo delo, to se mora pač reči.

Po teh dveh hudih nevihtah, polnih groma in bliska, že Peter ni več vedel, ali še živi, ali je že mrtev. Skozi zadnja vrata je zlezal na travnik in se vlegel čisto pri plotu v mehko travo. Čutil je kaj mu bo dobro djalo. In res, mokra in hladna celina ga je lepo hladila in zato je tudi hitro zaspal, čeravno je bil pošteno potolčen.

A hudo trganje v glavi ga je hitro zbudilo. Toda to trganje ni nastalo od prehlajenja, ampak je imelo

bolj raste in skoraj bode sposoben, da se nekam pošlje. Pred kratkim prosil je neki c. kr. žandarmerijski postajni vodja za samski list za svojo nevesto in sicer v nemškem ali slovenskem jeziku, ker to c. kr. žandarmerijsko nadpoveljstvo tirja. G. župnik trdil je trdoglavno, da taka pisma morajo biti le v latinskem jeziku pisana, in da se je on veliko več učil kakor žandarmi in da svet še ne ve, kaj da on vse zna. Še le vsled pritožbe na škofijstvo se je trda glava župnika omeščala! — Gospod župnik! okolščine so tukaj slovenske in nemške, ne pa „lateiniš“. Lateiniš bodite Vi le pri bokalu sladkega vinca.

Nesreče. Od Sv. Bolfenka se nam poroča: Dne 29. oktobra igrala sta se dva šolarja na paši v Ternovci z velikim votlim kletnim ključem, katerega sta nabila s smodnikom in ga potem užgala z žveplenko, da se je sprožil. Pri tem je enemu dečku, z imenom Brumen, raztrgalo roko in so ga zategadel mogli prepeljati v ptujsko bolnišnico. — V Stogoncih prišel je poldrugoletni deček Jere Galun v kuhinjo in v tem trenutku, ko ni nikdo na njega pazil, k neki posodi, v kateri se je nahajal krop in to prevrnil na sebe. Od vrele vode poparjen, dobil je tako težke opekline, da je par ur na to umrl.

Ogenj. 18. oktobra pogorela je hiša in gospodarsko poslopje g. Martina Čeha pri Sv. Marku pri Ptuj. Ker v poslopju ni nikdo stanoval, se sumi, da je kdo zažgal iz hudobije.

Najdeno mrtvo truplo. 5. novembra našli so v turniškem grajščinskem gozdu žensko truplo, katero je vsaj pol leta že tam ležalo. Četudi je to truplo že jako zgnjito, kažejo vendar gotova znamenja, da se je tu zgodil zločin.

„Pozor, dravski poljanci!“ S tem napisom se je zadnji smrdljivi „Fihpos“ zagnal nad „Štajerca“ in pravi, da smo vas pred celim svetom osramotili.

čisto drug vzrok. Suhi in slepi сосед Jesenik je že iskal tata svoje gajžle. Ko je gledal okoli hiše, zapazil ga je za plotom. Tih je šel tja, pokleknil, potisnil tenke koščene roke med late in je dobro prijel Petrove velike uhlje. Ko je že močno držal, začel je na obeh straneh pridno vlačiti. To trganje je Peter občutil. Ker je videl soseda na drugi strani plota, vedel je hitro, zakaj in kako? Jesenik ni nič govoril, le grozno je gledal, in Petru se je zdelo, da hoče njegovo debelo, okroglo glavo skozi luknjo med latami potegniti. Čez nekaj časa je vendarle stegnil svoje trde prste, med katerimi je ostalo vse polno lasi. Petrova ušesa pa so postala otekla in sivkasto rudeča kakor puranov greben.

Drugo jutro se je komaj v cerkev privlekel, tako okorno in boleče je bilo njegovo truplo. In kar mešalo se mu je — zdaj je mislil, da čuti sosedove kremplje zdaj se mu je zopet zdelo, da padajo po njem hudi udarci farovške kuharice.

Po maši je hitel domu, kako hitro je le mogel. Počasi se je zopet začel veseliti življenja, ker je vedel, da ga danes doma ne čaka šiba, ampak kofe in bider (guglhupf) z velikimi cibebami.

Besede je ta lopovi nesramnež take navedel, kakoršnih je le on zmožen in ki se jih sramuje vsaka baraba. Besede, katere smo mi v zadnjem našem listu omenili, vedo naši čitatelji dobro, da so bile namenjene le v korist dravskim poljancem in je popolnoma prav, če se je tam ustanovila nabiralna pošta in ces kr. žandarmerijska postaja, da bodejo ljudje imeli mir in svoje poštno pošiljatve ugodnejše dobivali. To je ravno tako, kakor bi mi rekli: v Mariboru se je ustanovila žandarmerijska postaja, da ne bodejo uzmoviči in drugi taki malopridneži hudobij uganjali. Na tak način bi tudi vsi Mariboržani in seveda tudi „Fihpos“ mislil, da je zato on tat, ubijalec itd. Če se toraj „Fihpos“ takega zlikovca misli — slobodno mu. — Dragi poljanci, s Fihposom pa kar na gnoj, ali ga pa zažgite, kakor to delajo z njim tudi po drugod.

Iz Vuhreda pri Marnbergu. Dragi „Štajerc“! Ker od vseh krajev prinašaš podučne, koristne stvari, sprejmi tudi od našega kraja par vrstic. Mi vuherčani živimo ob nemško-slovenski meji složno in prebiramo razne časnike, posebno kaj radi posežemo po vrlem „Štajercu“. Že precejšno število nas je na tebe naročenih, pa nas bo v kratkem še več, kateri pa še ni naročnik, pa si ta list sposodi in ga prebira z veseljem. Nekdo mi je pravil, da se „Fihpos“ jako jezi čez „Štajercev“ kmetijski program in da se za to, kar „Štajerc“ sedaj zahteva, Fihposovci že 50 let prizadevajo doseči itd. Dragi bralec, morbiti ti ni znano, za katero stranko se „oča Gospodar“ že 35 let poganja. To ti hočem povedati, da se je on poganjal, ne za kmete, ampak delal in pomagal na to, da so uradniki in duhovniki višje mastne državne plače dobili, katerih poprej niso imeli in da so posestniki, kmetje dobili tako visoke državne štibre, da so celo na nič prišli. To so tisti zlati gradovi in dežele,

Tri sto medvedov! Komaj kakih 20 metrov pred hišo ga ustavi Koklnov hlapec.

„Brez zamere! Samo za malo časa“ je prijazno rekel, ga položil čez levo koleno in mu jih je z obrnjenim gajžjakom nalagal kakor je mogel. Morate si misliti, da hlapec, ki je že par frakelnov hudičevega oleja spravil pod streho, ni solil slabih klobas. In zraven je štel 1—2, 1—2, — ker Koklnov furman je prej tudi cesarja služil.

Jokajoč je prišel Peter domu. Vkljub vsem bolečinam je pojedel ves kofe in bider. Le vستي se ni hotel, čeravno ga je mati k temu ljubeznivo vabila.

Čez par dni so se ušesa zopet zmanjšala, in klobase ena za drugo zginile. Petru se je zopet povrnila pamet in ni mu bilo težko pogruntati, da je vsemu njegovemu trpljenju bil kriv njegov register grehov.

Njegov najhujši sovražnik, puklasti Kobacov Tonče je v cerkvi za njim stal in je tiho pobral papir, katerega je Peter pri prebrisanju zgubil, in koj po spovedi je šel od hiše do hiše, Petrove lumparije raznašati. Za pričo je povsod pokazal list s podpisom.

Ljudje pravijo, da je bojda Peter pozneje velik del dobljenih klobas Tončeku dal in mu pri tem

ki smo jih dobili, po katerih se med in mleko cedi, v katerih pa ti gospodje gospodarijo, nam pa mesec v vodi kažejo, katerega itak na nebu vidimo in nas kmete in sploh Slovence brijejo.

S pozdravom vaš P. S.

Nesreča. Ogljenčev kisik, ki se razvija pri novem vinu, je umoril te dni pri Sv. Juriju ob Pesnici viničarico Reiter. Njen mož je šel v klet pogledat k moštu, a ogljenčev kisik ga je omamila, da je obležal v kleti. Žena ga je šla iskat, ker ga predolgo ni bilo nazaj; ko pa je prišla v klet, jo je kisik zadušil, da je obležala mrtva. Došli ljudje so pa moža rešili še živega iz kleti.

Otrok zgorel. V Draženbergu pri Sv. Ani na Krembergu se je nekemu šestletnemu otroku, sedečemu pri ognju, vžgala obleka, in kmalu je bil ves v plamenu. Mati je šla medtem po vodo k studencu. Otrok je umrl vsled hudih opeklin.

Genjene naše dopisovalce uljudno prosimo, da nam svoje dopise pošljejo vselej do torka pred izdajo lista, ker pozneje došle zamoremo še le za drugo številko porabiti.

Zunanje novice.

Z glavo pod pazduho je prišel na policijsko stražo v Parizu neki mož Marcell Nonneville, toda glava pod pazduho je bila iz lepenke (popendekla) grlo pa je bilo rudeče pobarvano. Na svojem grlu je imel enako barvo. Komisarju pa je pripovedoval, da ga je povozil voz ter mu odbil glavo. Komisar je hotel blaznika pomiriti ter mu je prijateljsko svetoval, naj gre k zdravniku ter si pusti odbito glavo nastaviti na svojo truplo. „Pač bi bil norc“, je dejal mož z glavo pod pazduho, „to bom raje hodil brez glave, vsaj me ne

hrbet čisto zravnal, za kar bi mu moral prav za prav še hvaležen biti.

Če bode Peter zopet kakšno tako naštimal, da se bo splečalo prijeti za pero, bode Vam dragi bralci, to hitro naznanil Vaš udani Vošči-ga.

Kmet in konzumni direktor pred sodnijo.

Bilo je v nekem malem trgu na Kranjskem, kjer že ima skoro vsak kaplan svojo konzumno društvo. Tudi v tem trgu ga ni manjkalo, zakaj le neki, saj ima mladi duhovni gospod dosti časa za špeh rezati, dekletam tihelce in furtohe primerjati, sklobudrano vino točiti itd. V to konzumno društvo je prinesel ubog kmetič 10 kil masla na prodaj. Prvi komi, ki je poštenega kmeta prav dobro poznal, je maslo kar vzel, ker mu je povedal, da je dobro zvagano. Kaplan pa tega ni pustil in je zapovedal, da se mora maslo zvagati. Pri vaganju so pa našli, da ima maslo komaj 9 kil. Zato so kmeta zavoljo goljufije sodniji naznanili. On je sicer vse svetnike na pomoč klical, a to

bo kdaj bolela, zobje pa tudi ne.“ Možja so slednjič vtaknili v blaznico.

Zamena žen. Iz Lutona dohaja čudna vest, da sta si ondi zamenjala dva prijatelja svoji ženi ter sta z mešetarijo docela zadovoljna. Enako se je baje dogodilo na Ruskem. Neki mlad kmetič je zamenjal svojo mlado, lepo ženko za starejšo ženko svojega soseda, toda s tem pogojem, da vzame obenem v hišo tudi taščo. Po kratkem času pa je prišel ta kmetič ves zmučen k prvemu, ter ga prosil, naj se pogodba razveljavi, ker je baje hudič v primeri s taščo še prav pohlevna stvarica. Toda prvi kmetič jo je že dovolj poznal ter se je zadovoljil raje s starejšim babšetom le da se reši tašče.

Maček dedič. V Amiensu je umrla bogata vdova ter je svoje premoženje oporočila „svojemu dragemu“ mačku, ki ga je imenovala Cadet Roussel. Oporočeno je bilo 300 frankov na leto za njegovo hrano, 100 frankov za zdravnika, ki je imel vdovinega „srčka“ oskrbovati v bolezni, 100 frankov za zdravila in šele po mačkovi smrti naj vse podeduje otroška mestna bolnica. Toda francoska postava ne pripozna, da smejo podedovati tudi živali. Živinozdravnik tedaj zaman čaka na svojo plačo, otroška bolnica ne mora podedovati, ker še maček živi, in ako se ta presneta zadeva ne bo kmalu rešila ugodno, bo moral uboga para maček-dedič poginiti od lakote.

Preveč blagoslova. Gospa Ormsboyova v Chicagu je rodila te dni četverke in sicer tri fantičke in eno dekletce. Otroci so majhni, vendar popolnoma razviti. Gospa O. je rodila prej dvakrat dvojčke, enkrat pa trojčke. Troje otrok je rodila posamezno tako da ima tekem 9 let 15 gnezdačev v rodbinskem gnezdecu. Oče je baje nevoljen nad tolikim blagoslovom.

Dolar za poljub. Porotniki v Sheloygonu v Ohio so prisodili gosposki Bouskoni 500 dolarjev, katere

mu ni nič pomagalo, moral je pred sodnika. Začelo se je izpraševanje. „Je to maslo vašo?“ vpraša sodnik. „Koliko pa ste rekli, da ga je?“ vpraša dalje. Obtoženec pove, da 10 kil. Sodnik se zdaj obregne: „Toraj, vi ste hoteli goljufati, ker maslo še poštenih 9 kil nima! Ali ni to nesramna goljufija?“ — „Jaz sem mislil, da ga je pošteno 10 kil; čé sem se pa pri vagi zmotil, nisem jaz tega kriv,“ opravičuje se kmet. „No, kako pa bi bilo to mogoče?“ vpraša zopet sodnik. — „Vidite, častiti gospod, to je bilo tako: „Jaz imam doma dobro vago, še le lani sem jo kupil, pa gviht so mi otroci nekam spravili. Da bi me v konzumû ne mogli goljufati, sem tam kupil 5 kil soli, 3 kile rajža in svoji stari za jutrajšnji god 1 kilo kofeja in 1 kilo cukra. Vse te reči s papirjem vred sem namesto gvihta na vago djal, in moje maslo je še malo več vagalo. Če hočete vam vse kupljene reči sem prinesem, ker jih še nisem načel. — Lahko si mislite, kako sta načelnik konzumnega društva t. j. kaplan in prvi komi pri teh kmetovih besedah nos pobesila. Sodnijski pisar je potem okoli pravil, da sta z gerihtha s pol klafre dolgim nosom odšla.

Ni vse zlato kar se sveti.

ima izplačati Peter Hugent, ki je gospodični obljubil dolar za vsak poljub. Omenjena gospica je pravzaprav zahtevala 3000 dolarjev, ker jo je Peter v istini liznil 3000krat. Zdaj ga je prav sladko „liznila“ navihana Američanka.

Buri v Belemgradu. „Slov. N.“ prejel je pred nekaj dnevi iz Belegagrada sledeče pismo: Zanimljivi gosti so se pretečeni teden v srbski prestolici prikazali. Pet Burov po imenu Oto Vite, Kristijan Krispsen, Peter Hasmuns, Jansen in Larsen, prva dva častnika in drugi navadni vojaki, vživali so dva dni srbsko gostoljubje. G. Vite se je vdeležil vojne na Špijonskopu, in Koiesbergu in je bil 5 mesecev pri Ladismitu in sicer po kapitulaciji Kronja na Pardebergu je bil ujet, od tam so ga prignali na Sv. Heleno. Tu se je srečal z angleškim mašinistom na nekem angleškem parniku. Ta mašinist je bil slučajno njegov prijatelj, ker tudi Vite je bil preje mašinist in sta bila nekdanj skupaj v službi. Ta angleški mašinist mu je obljubil, da ga reši robstva. Skrival ga je odpeljal na parobrod in ga skrtil med ogljem. Vite je srečno prišel v London in od tamkaj na belgiškem brodu v Anrverpen, potem na Nemško, od koder se je hotel vrniti na vojno polje v Južni Afriki, ali Angleži so ga v Port Saidu ujeli in odpeljali na angleški brod. Tu so spoznali v njem begunca od Sv. Helene in ga dolžili, da je tam ubil stražarja. Skoraj bi se bil moral neprosto-voljno vrniti v kapsko kolonijo, kjer ga je čakala smrt, ali Vite, da bi se rešil, je skočil z broda v morje. Sprejel ga je neki turški brod, na katerem je dospel v Carigrad. Ko je skočil z broda v morje ranil se je, in radi tega je ležal v Nemški bolnišnici v Carigradu. Ozdravivši se odšel je zopet na Nemško, kjer je našel svoje tovariše, s katerimi sedaj potuje v Južno Afriko. Oba častnika sta pripovedovala zelo zanimive stvari o Angležih in o njihovem bojevanju, na primer kako Angleži pripeljejo zarobljene burske žene in jih postavljajo pred sebe, tako, da Buri ne bi na nje streljali. Angleži fabricirajo lažnjive brznojave. Ako, recimo, zaplenijo 100 ovac, to njihove vojskovodje takoj brznojavijo na Angleško, da so vjeli 100 Burov. Angleški vojaki so skoro nagi. Obleke njihove so tako raztrgane, ko da so navadni prosjak, in sicer zato, ker se od začetka vojske niso preoblekli, temveč so v eni in tisti obleki, poleti potijo po zimi zmrzavajo. Angležem morajo v vojski pomagati različni na pol divji plemeni, kateri so pod angleškim gospodarstvom, ko n. p. Kafri, Svaci, Zulusi itd., ali s temi ljudmi je lahko priti na kraj, ker se puške strašno boje. V bolnišnicah postopajo Angleži z ranjenimi Buri kakor z divjaki. Mesto, da jih zdravijo, jim še pomagajo na — drugi svet. Kar se orožja, municije in hrane tiče, je za Bure lahka stvar, ker dobijo od Angležev vsega v toliki meri, da so burski vojaki z vsem bogato preskrbljeni, med tem ko se Angleži morajo mučiti ob kruhu in vodi. Za dva dni dobe 1 do 2 kile kruha in liter vode. Buri so bili v srbski prestolnici sprejeti z velikimi simpatijami in so našli tudi pomoč, da bi se srečno vrnili k svojim rojakom in z njimi uspešno branili svojo domovino.

Upor kaznjencev. Iz Newyorka poročajo: V Leavenvodu (Ranzas) se je uprlo 30 kaznjencev v ondotni kaznilnici. Vzeli so paznikom orožje, enega paznika usmrtili in dva ranili ter nato ušli. Konjeništvu je šlo za beguni, enega ubilo in jih več ranilo.

Stradati zna. V Londonu neka miss Auguste Christensen, ki ne je po 30 dnij ničesar, a pije le včasih požirek vode. Kadar strada, leži na svileni postelji, a ljudje jo hodijo gledat. Bajè ni nikdar lačna.

Visoka starost. Iz Londona poročajo, da je v Richmondu umrla znana dobrotnica, gospa Elizabeta Hamburg, ki je dosegla 108 let, in 144 dnij. Še malo dnij pred svojo smrtjo je mogla čitati in pisati.

Mirovno razsodišče je sklicano na dan 20. t. m. da se posvetuje o vlogi Burov zastran južnoafriške vojne.

Buri se ne udajo. Z ozirom na Salisburyjev govor jo burski prezident Krüger izjavil, da ni misliti na konec vojne, dokler se Burom ne zagotovi popolna neodvisnost, ker rajše propadejo, kakor da bi bili kakorkoli odvisni od Angleške.

Človeške črepinje pri carinskem uradu. Na mejno carinsko postajo Verieres pri Lucernu v Švici je došel nedavno misijonar, ki se je, dokončavši znanstveno potovanje po Južni Ameriki, vračal v svoje rojstveno mesto Bazilejo. V enem zaboju je peljal s seboj zgolj prastare črepinje človeške, katere je izkopal iz starih grobov v Patagoniji. Brez pomisleka so uvrstili carinski uradniki čudno robo v predel „živalske kosti“ ter so zahtevali 10 rappov mitnine za kilo. Misijonar je v pravični jezi pojasnil uradnikom znanstveni pomen teh črepinj, potem so šele uradniki po kratkem posvetovanju zaznamovali zaboj s sledečo opazko: „Zaboj črepinj starih Američanov; že obnošeno osebno premično premoženje.“

Živega zamorca so sežgali v Perryju v državi Mississippi 5. t. m. Privezali so ga na drog in ga sežgali. Bajè je onečastil neko belopolto žensko.

Umoril soprogo. Kakor poročajo iz Budimpešte, je zabodel 11. p. m. delavec Fran Sedök svojo ženo z nožem ter jej potem preparal trebuh. Sedök je bil že nekaj časa sem jako nervozen in je storil morda ta strašen čin v hipni blaznosti.

Učitelj v shrambi za brizgalnico. V Vshodnji Prusiji je vprašal učitelj pri generalnemu komandu, kdaj bode treba iti na orožne vaje. Ker se ni poslužil pripravnega pota za svojo prošnjo, so ga zaprli za 24 ur v shrambo za brizgalnice iste vasi. Učitelj v ječi, kjer se zadržujejo navadno sami potepuhi in vlačuge!

Deklici zgoreli živi. Nedavno je pustila Susičeva žena, ki stanuje v Gorici v ulici Kolonijski svoji dve punčiki, 5letno Mercedes in drugo 3letno, sami doma. Ona je šla po opravku, predno pa je odšla, je dala Mercedi še velik grozd, da bo mirna ter se bo igrala z mlajšo sestro, ob enem pa je naprosila spodaj stanujočo Katarino Brak, naj pazi na otroka. Med tem časom je Mercedes zažgala na štedilniku kos papirja. Ali s papirjem vred unela se je tudi deklici

obleka, katera je bila hipoma v plamenu. Deklica je kričala in se vila v bolečinah, 3letna mlajša sestrica pa je skočila k oknu ter klicala na pomoč. Otrok je umrl za opeklinami. — Marija Jazbec v Donbergu je pustila v kuhinji svojo 3letno hčerko Marijo. Punčika se je igrala ter prišla po nesreči v dotiko z ognjem, da jej je začela goreti obleka. Ker je kričala, so prihiteli ljudje na pomoč. Prepeljali so jo v goriško bolnišnico, kjer pa je takoj izdahnila.

Ponarejalce denarjev so zasačili v podjurski dolini na Koroškem. Dva so na zahtevo državnega pravdnštva zaprli, dva marljivo iskali. „Ponarejeni“ kronski petak je v Celovcu bil kot tak na sumu. Pošljejo ga konečno na novčni urad na Dunaj, od koder pride odgovor, da kronski petak nikakor ni ponarejen, marveč pravi pravcati petak, kakor so ga dobro ali slabo skovali na Dunaju. Državno pravdnštvo je toraj ostalo na cedilu, „ponarejalca“ so morali takoj izpustiti. Po nedolžnem sta sedela precej časa in še ob kronski petat sta prišla, ker so ga na Dunaju kot ponarejenega prej preklali, predno so ga za dobrega spoznali in zopet vrnil. Lepa bo, če bodo ljudi začeli sedaj zapirati tudi radi pravega in poštega denarja! Sicer pa ta slučaj jasno priča o dobroti našega sedanjega srebrnega denarja.

Bucika (knofelca) 3 leta v pljučih. Dr. Espani je predstavil pred malo dnevi zdravniški akademiji v Madridu 14letno dekle, katero je imelo 3 leta v pljučih buciko. Majhna pacientja je imela to škodljivo razvado, da je držala včasih šivanko ali kako buciko med zobmi — in tako ji je nekega dne, ko se je globoko oddahnila, spolznila bucika v sapnik. Zdravniki so uporabili Röntgenove žarke ter našli buciko na levem zgornjem kraju pljuč. Pacientja je mnogo trpela tekom časa, hudo je kašljala ter bruhal kri. Vzlic temu niso dovolili sorodniki, da bi jo operirali zdravniki. Pred kratkim pa se je je lotil znovič hud kašelj — in pacientja ja izkašljala popolnoma zarjavelo buciko. Čudno je, da se njej pljuča nič niso poškodovala. Dekle je zdaj zopet zdravo in čilo.

Američanska idila. James Meridy v Kentucky se je te dni razporočil s trinajsto svojo ženo in pol ure pozneje se je poročil s štirinajsto možitveželjno Evo. James pa zna še napredovati, — je šele 40 let star. Četvero žen mu je umrlo, z drugimi se je ločil.

Sodruhu vtrgal brke. Zadnjo sredo se je vnel v neki žganjariji v Kutni gori prepir mej žganjepivci, pri tem je delavec Barták vtrgal sodrugu Dvoráku desno polovico njegovih brk pod nosom, koje je ne goval poškodovanec z mnogo skrbjo ter je bil na nje jako ponosen.

Anarhističen atentat? Iz Monakova poročajo: Pred pričetkom predstave je 1. t. m. v dvorani Odeon ustrelil nekdo širikrat med občinstvo. Neki biljetér je bil smrtno, dva lahko ranjena. Nato se je strelec ustrelil. Bil je anarhist, kiparski pomočnik Hoffmann.

Morilke otrok. V Kristijaniji so neke ženske sprejemale nezakonske otroke v rejo ter jih tako zane-marjale, da so umirali. Tudi teple in mučile so jih.

16 trupelje so skrile. Zdravnike so varale in jim kazale večkrat enega otroka, da so prikriale družega, ki je umrl radi lakote ali tepeža. Dve ženski sta obsojeni na dosmrtno ječo, druge pa na večletno kazen.

Pes v blagajnici. V Berlinu je prišel nedavno k državni banki trgovec Landsberg z raztrganimi ostanki 10.000 mark, katere je imel shranjene doma v svoji železni blagajnici. V to blagajnico pa je zaprl nekdo iz nepaznosti majhnega psa; trgovec je ravno isti čas odpotoval ter se je vrnil šele v osmih dneh. Ves ta čas je bil tudi v blagajnici zaprt pes, ki je vsled silne lakote grizel bankovce, a je naposled vendarle poginil. Ko se je osmi dan vrnil Landsberg in je odprl blagajnico, je našel psa mrtvega, bankovce pa zelo zgrizene. Vendar mu je banka izplačala denar, ker so bile številke bankovcev in drugi potrebni znaki še videti.

Prenapolnjeni pekel. Veselo dogodbico iz svojega življenja pripoveduje angleški tenorist Patrik O' Mara. Pred nedavnim pel je v Dublinu „Fausta.“ Ko je prišel prizor, kadar se ima z Mefistom pogrezniti v pekel, je stroj, ki ima povzročiti, da se oba pogrezneta, nagloma odpovedal službo, in tako sta oba z zgornjo polovico telesa ostala nad odrom. Občinstvo je nestrpno čakalo, kaj se iz tega izcimi, kako se bo ta komedija končala. Vtem zakliče nekdo iz kulis: „Vraga, Patrik, meni s zdi, da je v peklu že vse zasedeno.“ Med tem, ko se je občinstvo na vse pretege smejalo temu umestnemu dovtipu, začela je strojna uprava zopet delovati in oba peklenska kandidata izginila sta „srečno“ potem v peklenko žrelo.

340 km vožnje pod brzovlakom. Iz Prerova poročajo, da je našel ondi železniški uslužbenec pod prtlačnim vozom brzovlaka, ki je vozil iz Dembice v Galiciji v Krakov, spečega 16letnega dečka. Fant je prevozil tako že 340 km. brezplačno sede na zavornih pripravah. Vsled utrujenosti in mraza je tako trdno zaspal, da so ga kmaj zbudili. Deček se je peljal v Krakov obiskat brata. Bil je črn kot zamorec.

Kralj Edvard ima raka. Vzlic temu, da so angleški oficiozni listi tajili bolezen kralja Edvarda, je vendarle res, da ima kralj v grlu raka. Te dni se je vrnil angleški prestolonaslednik s soprogo z dolgega potovanja domov. Oče je sina sprejel — nemo. Pozdrav se je izročil prestolonasledniku — pismeno. Kralj torej ne more ali ne sme govoriti več!

Siromak namazal doktorja. V nekem kraju živi nek advokat, katerega ljudje imenujejo „doktor Zguba“. Ta doktor je sicer prava korenina in rad komu kaj dobrega stori, to je, rad denarje posodi, kadar pa svoje terjatve ne more stiriti, je pa tudi zvit kakor lisica in vse se ga boji, skoraj tako, kakor otroci parkeljna. Zgodilo se je toraj, da je temu doktorju Zguba-tu nek siromak bil dolžan par desetakov. Ob tistem času, ko je ta siromak, bajtar denarje na roko dobil, imel je še eno kobilo in dve kravi. Ali kmali za tem obiskala ga je nesreča za nesrečo. Kobila se mu je ponesrečila in vzela jo je konjederec, eno kravo mu je nek Horvat pri belem dnevu ukradel in na

vso to nezgodo porodila je siromaku še žena dvojčka. — Doktor Zguba je torej za svoje desetake tožil, dobil pa ni nič, ker edino kravico siromaku niso smeli vzeti, ker dajala je otročičem prepotrebno mleko. — Nekega dne šel je siromak na bližnji sejem, kakor je tam sploh navada, četudi ni imel vinarja v žepu. Na sejmu je srečal ljubega doktorja Zgubo, kateri ga je lepo pozdravil, ga povabil, naj gre siromak ž njim na živinski sejem, da mu bo on kupil eno kozo in mu jo podaril (šenkal), ker ima veliko družino in malo mleka. Ševeda to iz usmiljenja. Doktor mu je res kupil lepo kozico in jo siromaku pred pričami podaril. Koza je veljala 15 kron. Ubožec kar misliti ni mogel, kako lepo se je vse to zgodilo, gnal svojo živinče iz sejma lepo domov in celo pot na vse pretege hvalil dobrega doktorja. V vasi, v kateri je stanoval, stala je seveda tudi gostilna. Pred to gostilno je siromak s kozico postal, pripovedoval o svoji sreči in hvalil zopet doktorja tistim, ki so ga hoteli poslušati. Stalo in pričakalo se je tam tudi več mešetarjev. Eden starejših izmed njih, ki je z doktorjem Zgubo imel že večkrat opravila, pa je z glavo zmajeval in proti koncu vprašal siromaka, če mu nič ne pade v glavo. „Pazi“, mu je rekel mešetar, „najbrž že jutri zjutraj pride doktor Zguba k tebi in ti zarubi kravo! Jaz na tvojem mestu zaklal bi še nocoj podarjeno kozo in jo pojedel. Mesa se menda tudi ne braniš!“ Siromaku se je ta nasvet dopadel in še isti večer je kozo zaklal ter jo raztranciral. — Res, takoj drugo jutro že je prišel dobrotljivi doktor z eksekutorjem in se ustavil pri siromaku in ga pokličeta iz hiše in doktor je od veselja cepetal in zaukazal eksekutorju: „Zdaj v imenu postave zarubite mu kravo! On ima zdaj kozo, ki mu mleko daje! jaz sem mu jo včeraj podaril.“ Siromak se je zdaj malo namrdnil, popraskal za ušesi, potem pa smehljivo doktorju zarežal in pokazal na plot rekši: „Ja, prav lepo se vam še enkrat zahvalim, gospod doktor, za vaše usmiljenje, jaz sem kozo še sinoči zaklal, ker moji otroci so navajeni le na kravje mleko, ali kožo vam pa vendar rad prodam, daste si lahko črevlje narediti, volno pa si lahko denete za ušesi, da boste tam še bolj kosmati.“ In doktor je odišel z dolgim, dolgim nosom.

Krasna Madjarka in zaljubljeni detektiv. V Aradu je pobegnila svojemo možu dražestna njegova žena ter je vzela s s seboj 16000 K. Policija je izvohala, da je lepa nezvestnica izginila v Velko Kikindo ter je poslala najspretnejšega detektiva, (skrivni policaj) da jo pripelje nazaj k rodbinskemu ognjišču. Toda, moj Bog, redarji tudi niso iz lesa, imajo tudi včasih rahla, občutljiva srca — zapeljiv pogled in sladek nasmeh kake zemljanke tudi poplete in zmeša takega varuha občnega miru in postave — kakor se je na primer naključilo našemu detektivu, kateri je, ko je našel lepo Madjarko, popihal ž njo čez mejo.

Sleparija. K dragotinarju Dieulafoiu v Parizu je prišel pred kratkim neki eleganten gospod ter si je hotel kupiti prstan. Med tem ko si je izbiral med prstani, je prišel v prodajalno berač. Kupovalec je

vtaknil roko v žep ter je dal beraču dar. Dragotinar je gledal na kupčevalčeve prste in je zapazil, da je beraču stisnil nekaj „bliščččega“. — Pustil je oba pri miru, ko sta pa odšla ju je sledil. Na trgu Ventimille sta se berač in kupovalec prstanov srečala, nato pa odšla na glažek vina. Ondi ju je dal dragotinar aretirati. Berač je moral pač prstanček vrniti.

Dragi zdravniki. Američanski zdravniki so dragi gospodje. Pokojnega predsednika Mac Kinleya so zdravili 8 dnij in računili 100000 dolarjev. Mac Kinley je vzlic temu računu umrl, ker je bil neozdravljivo ranjen.

Poroka stoletnega ženina. Milanški „Corriere della Sera“ javlja: V Alatri se je te dni oženil notar in mestni svetovalec Angelo Alviri po kratkem vdovčevanju, v starosti polnih 100 let, z gospico Paskvo Pulcinijovo. Mati „mladega ženina je doživela 105 let.

Gospodarske stvari.

O pomenu in uporabi umetnih gnojil.

Predavanje Dr. Ernesta Kramer-a, docenta na tehniški visoki šoli v Gradcu (Dalje.)

2. Umetna dušičnata gnojila.

Dušec se nahaja v gnoju kot amonijak, soliterjeve soli ali pa kot organski dušec, ki je važni del mnogih organskih spojin, posebno beljakovnatih. Organske snovi segnijejo v zemlji, pri tem se dušec spremeni v amonijak in slednji se prestroji v solitrnokisle soli (Nitrate). Najbrž ga dohaja iz teh solij rastlinam dovolj dušca ter da ga le izvanredno sprejemajo iz amonijakovih soli ali drugih dušičnastih spojin.

Na važnejšim gnojilom prištevamo vsled tega čilski solitar, ki ni drugega, kakor solitrnokisli natron. Ta solitar dobiva se iz južno-amerikanske republike Chili, in ima 95% solitrnokislega natrona; včasih ima ga pa komaj 70% in drugo je voda, kuhinska sol in pa magnezijeve soli. Več ko ima dušca v sebi, večje vrednosti je. Stane povprek 100 kilogramov 11 — 15 gl.

Čilski solitar je najboljši in najuspešnejši gnoj, ker se rad v vodi raztopi in rastline ga takoj povzijejo; ker ga dež iz zemlje jako lahko in brzo izpere, zato ga najbolje rabiš za površno gnojenje, ker s oslabele setve (po mrazu, toči, mrčesih) hitro pomagajo.

Kakor z vsemi umetnimi gnojili, tako ravnaj tudi s čilskim solitrom: stolci ga na drobno, ter redno potrosi. Dobro je primešati mu peska ali prsti.

Drugi važni gnoj, ki ima dušca v sebi, je živoplenokisli amonijak, ker ima 95% te soli ter se rad raztopi v vodi; zemlja ga hitro povzije; a predno ga rastline posrkajo, mora se spremeniti v solitrnokislo sol. Ta povspešuje rast bolj počasno, kakor čilski solitar. Mešajo ga s superfosfati, ter rabijo pod imenom amonijakov superfosfat. omeniti nam je še fosfornokisli amonijak jako izvrstni gnoj; le škoda, da ga le malo pridelujejo, oziroma prodajajo.

Gnojila z organskim dušcem so moke, narejene iz rogov in moke iz krvi. Moka iz krvi je zmleta pomešana kri, ki ima 13—14% organskega dušča, ter se v mokri zemlji takoj spremeni v amonijak. Ker pa rastline ne povzivajo lahko amonijakovih soli, morajo se poprej v zemlji spremeniti v solitrnokisle solij.

3. Umetna fosfornata in dušičnata gnojila.

Tem gnojilom prištevamo v prvi vrsti koščeno moko, ki velja za najstarejši in najizvrstnejši umetni gnoj. Te moke je pa več vrst, namreč razdeljene po načinu, kako se kosti za gnojilo pripravljajo.

Kosti same na sebi obstojijo iz zgorljivih snovij in iz pepela. Zgorljive snovi imajo pa v sebi koščeno mast in hrustančevino; pepel pa je sestavljen večinoma iz fosfornokislega vapna. Surove kosti se toraj ne morejo naravnost z vspehom uporabljati za gnojenje, ker se več let ustavljajo gnjilobi.

Kjer se pa kosti lahko in po ceni dobavljajo, se tudi lahko za mešan gnoj ali kompost vporabljajo, s tem, da se jim dostavlja kaka druga gnojilna snov. Toda tako obdelovanje nikakor ni umestno in je vedno boljše, da se kosti zamenjajo v bližnji tovarni za koščeno moko, ker surove kosti sicer počasi trohniijo.

Ako se kosti le navadno v stopah drobijo, dobimo iz njih tako zvano „surovo koščeno moko“, ki ima razven 16—18% neraztopljive fosforne kisline, še 3¹/₂—4¹/₂% organskega dušča v sebi. Surova koščena moka se v zemlji le zelo težko raztvorja (spreminja), zaradi tega, ker ima veliko maščobe, in ker je ni moči tako na drobno raztolči; vspeh njen je toraj le zelo počasen. Spraviti se mora tedaj brž ko mogoče v zemljo, ali jo pa podelati v mešani gnoj ali kompost. Uporaba surove koščene moke se toraj nikdar ne da priporočati.

Veliko večjega vspeha je brezdvomno takozvana „poparjena (zamolkla) koščena moka“. Kako pa to napraviti? Kostem se mora odvzeti maščoba s kemični sredstvi, ki so v stanu raztopiti to maščobo. Ako kosti poparimo, postanejo bolj mehke, hrustančevina spremeni se v klejovo vodo, katere se potem navzamejo vse kosti. Ako toraj spravimo poparjene in zmlete kosti v semljo, spremeni se neraztopni vapneni fosfat, ki je v koščeni moki, vsled gnjilobe kleja v raztopni vapneni fosfat, katerega rastline brzo povžijejo.

Poparjena koščena moka upliva toraj veliko hitreje na rastlinsko rast.

Obilnost redilnih snovij v poparjeni koščeni moki menjava med 20—32% fosforne kisline in med 1¹/₂—2¹/₂% dušča. Ako kupuješ poparjeno koščeno moko, moraš vedno navesti, ali potrekuješ zelo ali manje poparjeno. Zelo poparjena koščena moka, katero imenujemo „koščeno moko brez kleja“, ima v sebi 32% fosforne kisline in 1¹/₂% dušča; malo poparjena koščena moka ima pa le 20% fosforne kisline in pa 4¹/₂% dušča.

Če pa poliješ surovo ali poparjeno koščeno moko z žvepleno kislino, dobil bodeš tako imenovano predelano koščeno moko ali „superfosfat koščene moke“, katera je brez dvoma najboljše umetno gnojilo. Super-

fosfat koščene moke prodaja se navadno s tem le razmerjem redilnih snovij:

I. 1¹/₂% neraztopne, 20% raztopne kisline, 1¹/₄% dušeca
 II. 7% „ 7% „ 7% „

V to vrsto umetnega gnoja spada nadalje tudi takozvani Perugvano, katerega posebno Nemci v velikej meri rabijo. Pri nas rabi se le redko kje. Perugvano je namreč zmes živalskih odpadkov in ostankov pomorskih ptičev in pomorskih živali, ki se na peruanskih otocih nahajajo. Perugvano kateri se sedaj uvažja, ima veliko manj redilnih snovij, kakor oni, ki so ga poprej uživali; ima v sebi namreč povprek 5% dušeca in 11—16% fosforne kisline. Perugvano prodaja se zdaj v tovarnah za umetna gnojila z določenimi redilnimi snovmi.

Dalje sledi.)

Kako se voda v kapnici ohrani dobra? Odgovor!

Če pridejo v vodo organske, t. j. rastlinske in živalske snovi, kar je pri kapnicah neizogibno, prično te snovi ob ugodnih razmerah in ob navzočnosti gotovih fermentov gniti ter dado vodi duh po gnilobi. Da se to prepreči, je skrbeti, da v vodo ne pridejo take snovi, oziroma, da ne morejo, gniti. Najboljše sredstvo je, kapnico vsako leto prav temeljito osnažiti, zlasti pa skrbeti, da se pri snaženju vsi fermenti umore; v to svrhu je najbolje, če kapnica nekaj dnij prazna stoji, da se izsuši, in potem se pobeli z apnenim beležem. Če je voda živa, t. j. če se v njej zarede živa bitja, je to le posledica z organskimi snovmi onečiščene vode, ker se ta bitja morejo le od teh snovij živiti. Take soli, ki bi v kapnicah preprečila gnilobo, ni; pač devajo v kapnice navadno kuhinjsko sol, ki pa nič ne pomaga, ker se je more le malo noter dejati. Sol res zavira gnilobo in tvorjenje gnilobnih fermentov, a le, če je v vodi dovolj; zadosti se je pa ne more notri dejati, ker bi bila potem voda slana in toraj nepitna.

Lanski sadni mošt sem zmešal z letošnjim, in sedaj je pričel cikati. Kaj naj storim, da preprečim nadeljno cikanje. ali naj rajši skuham žganje? Odgovor: Cikanje, t. j. tvorjenje kisove kisline, se more ustaviti z močnim zažveplanjem, a tako vino je kmalu porabiti ter je nezdravo, zato Vam svetujem, če mošta nočete porabiti za kis, da ga hitro v žganje pokuhate, kajti čim dalje odlašate, tem manj žganja boste dobili, ker se kisova kislina dela iz alkohola.

Kako se ozdravi pokvarjen želodec. Mnogokrat se pripeti, da si pokvarimo želodec z neprimerno jedjo, pijačo, največkrat pa z neprevidnim mešanjem obojega. Marsikdo prepričal se je sam, da ne kaže, ob enem piti vino in pivo, kar mu je želodec jako pokvarilo, dočim pa posamezno zavžita taka pijača ni škodovala. Tudi ne velja marsikomu poleg težkih in mastnih jedil piti pivo, kar vse vkup želodec težko prebavi. Skušnja seveda neprevidnega človeka potem pogosto nauči, česa se mora čuvati, da na novo zopet ne oboli. Razun čuvanja pri tem pa so dobra pri rokah tudi primerna zdravila, da so za časa pri roki. Ko čutiš od jedil preobložen želodec, pomaga, to je, ako ni druge bolezni zraven, frišen napravljen hren,

katerega kislina pomaga želodcu mastne jedi prekuhati. To pa je, če je želodec drugače zdrav in trden. Če je pa ta slaboten, velja primeren čaj za dristejo, kateri naj bi bil vedno pri hiši. Temu ob enem pa mora biti tudi močna juha, goveja ali kurja. Zlasti kurja juha najboljše deluje v želodcu. Če pa takšna dristeja ni dosegla vsaj v ednem dnevu svojega učinka je znamenje, da so zraven želodca še druge bolezni, na kar je treba hitro poklicati dobrega zdravnika. Za bolen in slab želodec pa je Kneipp svetoval med drugim še posebno v pristnem žganju namočen petelin, kolmaž zlasti pa še encijan. Tega naj vzame bolehlavi človek v jutru na tešč par požirkov, seveda le nekaj kapljic. Ako pa čuti kako slabost v želodcu, naj takoj vzame za kavino žlico, če ne pomaga, pa še eno. Tako tudi, ko bi človek od slabosti želodca že omedlel, naj se mu dá tega zdravila, pa bode bolje. Zlasti svetuje on na potovanje, kjer človek največkrat dobi zastarano, prekuhano ali slabo kuhano jedila, vzeti seboj stekleničico take „tinkture“, v morebitno porabo kot zdravilo sebi ali drugim.

Ali je trsno listje pripravna krma za goved in ali je to listje, poškopljeno z galico in z apnom, škodljivo? Ali bi obiranje listja ne škodovalo? Kako je pripraviti trsno listje za krmo? Odgovor: Trsno listje je dobra krma za goved, seveda ne samozase, temveč pomešano z drugo klajo, na pr. s senom. Trsno listje je najbolje zeleno pokrmiti, in sicer sproti, kakor se obira poleti, ko se trte po predpisanem načinu obščipavajo. Da bi se pa več listja zaradi krme obščipalo, kakor pravilno oskrbovanje predpisuje, to ne gre, ker je korist neznatna proti škodi, ki se stem napravi. Škopljeno listje ni zdravo, ker vemo, da so bakrene spojine strup v živalskem želodcu; vendar nas skušnje učé, da se je tako listje brez posebne škode pokladalo. Vsekakor nam je pa biti previdnim. Na Tirolskem precej po trgatvi vse listje oberejo in je pokrmijo. Ovenelo in prebarvano listje, ki je že bolj ali manj suho, ima le majhno redilno vrednost.

Kako se pozna, če je pitna voda dobra in nima zdravju škodljivih snovij v sebi. Napolni naj se kozarec z vodo, o katere čistosti se hoče prepričati in se vrže košček kockastega sladkorja (Würfelzucker) vanjo, ter se vse postavi v ne preveč hladen prostor in pusti čez noč. Če je voda prosta zdravju škodljivih snovij, je zjutraj popolnoma čista, če pa postane mlečnasto penasta, je to znak, da ni zdravju ugodna in se naj je ne rabi za pijačo.

Loterijske številke.

Trst, dne 31. oktobra: 1, 22, 4, 80, 70.
 Gradec, dne 9. novembra: 42, 12, 56, 88, 50.

Stajerska
ROGACKA
 Gempel in Styria-relec
 KISELA VODA SVETOVNOZNANA
 OSVEŽUJOČA PIJACA. Nepresegljiva zdravilna voda.

JOS. ORNIG

v Ptuj

prodaja premog (Steinkohle) po najnižji ceni.

Tam se dobi tudi sol, moka, kaša, riž, otrobi, ječmenov šrot in drugo blago.

340

Prilichen nakup za Božič. Čudovito po ceni

400 komadov za l. gld 80 kr

1 dražestno pozlačena ura z verižico, s 3letnim jamstvom, 6 kom. prim. žepnih rut, 1 svetovno patentovani žepni tintnik od nikla, 1 mičen album za slike, obsezajoč 36 najlepših slik sveta, 1 mašina za računiti „Patent“, katera izračuni samo najtežje eksemple, k temu eno navodilo, 1 sp. sovnik za pisma, poraben za vsakogar, 5 kom. najlepših razglednic, 5 kom. čudovitih prerokovanj egiptovskih prerokovalcev, ki vzbujajo veliko smeha, 1 garnitura manšetnih in srajčnih gumb iz double-zlata patentovana zapona 3% zlata, 1 prijetno dišeče toaletno milo, 1 fino žepno zrcalo, 1 prakt. žepni nožič, 1 ff nastavek za smotke z jantarom, 1 modern. moški prstan s imit. zlahtnim kamnom, 20 komadov pisarniških predmetov in še 300 raznih v gospodinjstvu neizogibno potrebnih predmetov. Vse skupaj z uro, ki je sama vredna tega denarja, velja proti poštnemu povzetju ali če se denar naprej pošlje, samo 1 gld. 80 kr. skoz razp. pošiljavnico Ch. Jungwirth, Krakav, A. Risiko izključen. Za neugajajoč se vrne denar.

Haloško vino lastni pridelek

iz leta 1899 liter 42 vin., iz leta 1900 liter 45 vin., iz leta 1901 liter 36 vinarjev, prodaja na debelo **Roza Wessely** v Ptuj, Kanižno predmestje štev. 85. 344

Dva čevljarska pomočnika in enega fanta v učenju sprejemem takoj. Pomočnika imata trajen zaslužek.

JAKOB OCVIRK

čevljarski mojster na Teharjih pri Celji 346

Viničar

ki se razume na nove ameriške nasade in ima 3 do 4 ali več svojih delavniških oseb, se takoj ali pa pozneje sprejme. Vpraša se pri g.

Kratzer-ju v Ptuj, Hebergasse štev. 1.

Močne vinske sode

od 250 do 700 do 700 litrov, prodaja liter po 1²/₂, 2, 2¹/₂ kr.

J. Kreinigg, trgovec v Žalcu (Sachsenfeld.) 317

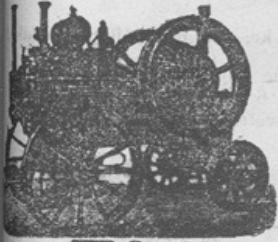

A. d. Hochejerja

glavno zastopstvo marienfeldske tvornice motorjev in lokomobil
(Marienfelder Motoren- und Locomobilen-Fabrik)

Dunaj VIII/2 Josefstädterstrasse 64

nasproti postaje mestne železnice „Josefstädterstrasse.“
zaloge motorjev in lokomobil, ki se gonijo s petrolejem, bencinom,
špritom in plinom.

Nikake nevarnosti glede ognja ali da bi se raznesli, so vedno pripravljene za delo. — Najboljši in najmočnejši stroji, kar se tiče vstrajnosti. — Primerni za kmetijske, industrijske in druge namene. — Popolne mlatilne priprave. — Mlatilnice od Hofherrja in Schranza.

Gonilni stroški ene konjske moči za eno uro samo 4 do 6 vinarjev!!

Ceniki brezplačno in poštnine prosto. 106

Jos. Kasimir v Ptuj

priporoča svojo obilno zalogo in sicer:

najfinejše namizno in jedilno olje, sadni in vinski jesih, jesi-
vo esenco in kisline, kiselo vodo: rogačko, radinsko,
königsbruner, pivo v steklenicah in sodčkah „Bratov
Reininghaus“ v Gradci, prav dobor švicarski sir, salami,
peh papriciran, harinke, celi in sekani špeh, svinjsko
mast. „Monte Christo“, najfinejši železni liker, moko
in parnih mlinov, kavo, čaj, sladkor, kakao, čokolado, rum,
livovko, vinski cvet, vsakovrstne dišave (Gewürze) i. t. d.

Najboljša postrežba in najnižje cene. 295

Za oskrbovanje živinske trgovine

govodoreje posebno ugodno pripravno posestvo ležeče v ptujski okolici,
središči šestih, mnogoštevilno obiskanih sejmov, blizu hrvaške meje, se
prodajo najugodnejšim pogojem proda, tudi se proda dobro ohranjena stré-
šina (Dachstuhl). Povpraša se pri upravnistvu „Stajerca“. 299

Jos. Kasimir v Ptuj

priporoča svojo obilno zalogo in sicer:

glavno apno, „Flora“ in „Gloria“ živinski redilni pra-
šek, mrčesni prašek, lim za muhe, papir za muhe,
pravi ameriški, cement roman in portland, strešni
papir, kôtran, karbolinej, firnis, lak za tla, železo, po-
stništvo, vozove in usnje, oljnate barve za slikarje
in hiše, kvarte za igrati in razglednice, špirit za
preti, penzelne in krtače, štopelne, mast za čevlje
in vozove.

Najboljša postrežba in najnižje cene. 295

Išče se viničar

slovenjograško okolico, ki je priden, zanesljiv, govori nemški
ima 3—4 delavne osebe. Nastopi se takoj. Ponudbe naj se
pošiljajo na upravništvo „Stajerca“. 332

Fritz Rasch trgovina s knjigami
in papirjem

v Celji

priporoča svojo veliko zalogo šolskih knjig in pisalnih
potrebščin, kakor tudi molitvenih knjig, kolendarov in
obavniških spisov v največji izbiri in po najnižjih cenah. 259

Heinrich Mauretter

v Ptuj, florjanski trg

priporoča svojo najbolje sortirano zalogo
špicerije, vina v steklenicah in delikates
po najnižjih cenah. Proseč za mnogošteviln
obisk se beleži

vsim spoštovanjem

305

Heinrich Mauretter.

W. Blanke v Ptuj

glavni trg šte. 6 | ogerska ulica šte. 6

nasproti veliki nemški cerkvi. | nasproti veliki vojašnici.

Tiskarna, knjigarna, knjigoveznica in trgovina s papirjem,
šolskimi in pisarskimi potrebščinami na debelo in drobno.

C. kr. zaloga
šolskih knjig

in zaloga
kvart

Vsaki čas velika zaloga vseh šolskih knjig v najnovejši izdaji
kakor tudi trgovskih opisovalnih knjig za trgovce, vseh pisalnih
in šolskih potrebščin, Eichmann-ovih pisank in risank, pisanega
in svilnega papirja v vseh barvah, pisalnega papirja in papirja za
pisma v mapah in kasetah, prav po ceni; zavitkov, papirnatih
orečic, papirja za zavijanje itd. najboljše kakovosti in po nizkih cenah.

Na debelo in drobno.

Zaloga vseh tiskovin

za slavne župnijske urade, šolska vodstva, obč. predstojništva
i. t. d. v dvojnem jeziku in vseh vrst kancelijskih potrebščin po
najnižjih cenah.

Izdeljujejo se po ceni in hitro: trgovske tiskovine za trgovce in
obrtnike in sicer: pisma, zavitki z natisom trdk, računi, vizitnice,
raslovne karte, pečatne znamke za steklenice in pisemske zaklepe,
štambilje iz kavčuha in kovine.

Najbogatejša zaloga katoliških od škofijstva potrjenih

molitvenikov

v jako lepem vezanju po raznih cenah.

Pripovedne knjige v zabavo in pouk z lepo ozaljšanimi
platnicami v veliki izbiri.

Vsaka zahtevana knjiga v vsakem jeziku, katera se v zalogi ne
nahaja, se nemudoma priskrbi.

Ravnokar je došla:

Graška nemška pratika 1902, à 7 kr. — Slovenska pratika za
1902. leto à 10 kr. in 12 kr., za prodajalce mnogo ceneje.

Razglednice

v najfinejši svetlotiskovni izoršitvi pošiljam jaz za K 35.—
1000 komadov in potrebujem k narejanju samo eno dobro foto-
grafijo. Natisk na voljo, v nemškem ali slovenskem jeziku.

Gospodom trgovcem dovolim pri cenah veliki popust,
ter prosim za prav mnogoštevilna naročila.

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptuj
zraven kralnice in plinarske hiše postavljena je nova
parna žaga vsakemu v porabo.

Vsakemu se les hlodi i. t. d. po zahtevi takoj raz-
žaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spa-
hati i. t. d.

Dr. Rose balzam Praško domačo mazilo

za želodec

iz lekarne B. FRAGNER-ja v Pragi

je že več kakor 30 let občno znano domačo zdravilo slast vzbujajočega, prebavljane pospešujočega in milo odvajajočega učinka. Prebavljane se pri rednem uporabljanju istega sredstva okrepuje in obdržuje v pravem teku.

Velika steklenica 2 K, mala 1 K.

Po pošti razpošilja se vsak dan.

Proti vpošiljavi K 2:56 se pošlje velika steklenica in za K 1:50 mala steklenica na vse postaje avstro-ogerske monarhije poštine prosto.

VARILO! Vsi deli anabalaže imajo zraven stoječo postavno deponovano varstveno znamko.

Glavna zaloga:

lekarne B. Fragnerja v Pragi, c. in kr. dvornega dobavitelja „pri črnem orlu“
Praga, Malá Strana, ogel Nerudove ulice.

Razpošilja se vsaki dan. — Zaloga po lekarnah v Avstro-Oggerskem, potem v Ptuju v lekarnah g. Ignacija Behrbalk in g. Hans Molitor in Celju pri M. Rauscher-ju in Otto Schwarzl-u; v Slovenskem Gradcu pri Gustav Uxa-tu in pri g. Maks Leyrer-ju v Radgoni.

mestna hranilnica v Celji.

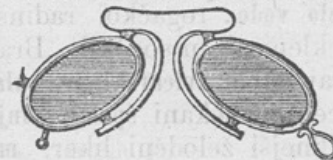
1. Celjska mestna hranilnica nahaja se v lastnem zavodnem poslopiju, Ringstrasse števil 18.
2. Hranilni vložki obrestujejo se s 4% nimi obrestmi; rentni davek trpi hranilnica. Stanje vložkov znašalo je koncem leta K 8.833.560 42.
3. Posojila na hipoteke se s 5% nimi, menična posojila s 5 1/2% nimi in zastavna posojila proti 5% nimi obrestmi oddajajo.
4. Hranilnica daja v najem železne blagajnične predale pod zaklepom najemnika in pod sozaporom hranilnice v varno shranjenje vrednostnih papirjev; prevzame tudi odprte depote.
5. Vplačila v Celjsko mestno hranilnico zamorejo se tudi potom vložnega lista ali čeka poštne hranilnice na račun števil 807-870 izvršiti. Vložnice se oddajajo na zahtevanje.
6. Podružni zavod in Giro-Conto avstr. ogerske banke.
7. Kreditno in posojilno društvo «Celjske mestne hranilnice» daja menična posojila proti 5 1/2% nimi obrestmi.
8. Uradne ure za stranke so ob delavnikih od 9—12 ure dopoldne določene do preklica.

Ravnateljstvo.

Dobro ohranjen bicikel

se po ceni proda.

Naslov pove npravnistvo „Štajerca“. 331

Prodaja in prevz
vsakovrstnih poprav
optičnega bla
kakor nosnikov (Zwa
očalov, barometrov, ta
metrov, daljnogledov, vage za mošt, vino, ža
jesih, libele (Wasserwagen) itd. itd. pri
KARL ACKERMANN-U, urarj
trgovina z urami, zlatnino, srebrnino in opt
blagom v **Ptjuju** v gledališkem poslopiju.

Adolf Sellinschegg

špecerijska trgovina „k zelenemu vencu“

v **Ptjuju**

kupuje vedno

vsakovrstno frišno sadje,
jabolka, hruške, slive, breskve,
kutne, kostanj, orehe, grozdje,
frišna jajca, krompir, luk, česen,
vsakovrstni fižol, maslo, surovo
maslo (puter), med (Schleuderhönig),
čebelni vosek, posušene jedilne
gobe, hren in drugo zelenjavo;
potem laneno in repno seme, živo
in pitano perutnino, suhe hruške,
suhe črešnje, suhe slive in jabolčne
krhlje.

Use to po visokih cenah.

Trgovina

z špecerijo, kolonijalnim blagom, delikatesami in mineralno vodo.

TRAUN & STIGER v Celji.

263

plugi iz jekla na 1-, 2-, 3- in 4-rezala, za travnike in mah, razdeljene in diagonalne, poljski valarji, obročasti in iz gladke plehovine, **stroji za sejanje „Agricola“**,

stroji za košnjo in žetev, za mrvo, deteljo in žito, grablje za seno in žetev, za obračanje mrve, patentovani sušilni aparati za sadje, prikuho i. t. d.

preše za vino in sadje, kakor tudi za vsako porabo, mlini za sadje in grozdje, stroji za obiranje grozdja, **stroje za rezanico**, na valjčkih in z mazljivimi tečaji, jako lahke za goniti pri čimur se prihrani 40% moči.

Ustanovljene 1872.

Mline za debelo moko, reznice za repo,

Najizvrstnejši in priznано najboljši

stroji za mlatiti s patentovanimi valjčkimi, okroglimi in mazljivimi tečaji na roke, na vital in za na par.

víteli (kupje) za naprego 1 do 6 živinčet. Najnovejši mlini za čiščenje žita trijerji za roškanje turšice.

Samotvorne patentovane brizgalnice za pokončavanje grenkulje in trne uši

„Syphonia“, prenosljive

štedilne peči,

parniki za krmo,

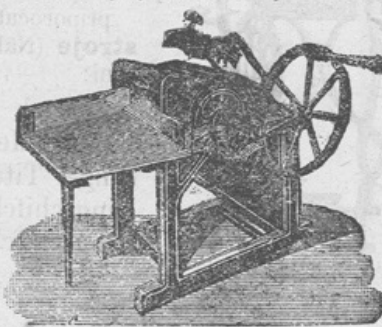
preše za seno in slamo

na roko, pritrldjive in za prepeljati,

kakor tudi vse druge poljedelske stroje izdeljuje garantovano po najnovejši in pripoznano najboljši napravi

Ph. Mayfarth & Co.

C. kr. izklj. priv. tovarne za poljedelske stroje, livarne železa in fužine na par.

750 delavcev.

Dunaj, III Taborstrasse št. 71.

Odklikovana s črez 450 zlatimi, srebrnimi in bronastimi svetlinami na vseh večjih razstavah.

Ilustrovani katalogi in mnoga priznanska pisma brezplačno — Zastopniki in predajalci se radi sprejmó.

Dopisuje se tudi v slovenskem jeziku.

98

Josef Gspaltl zlatar, srebrar, optiker in trgovina z urami v PTUJU

priporoča svojo največjo obilno sortirano zalogo, vedno najnovejših in najsolidnejših dragotin, zlatnine, srebrnine in blago kristofle kineškega srebra, vsake vrste nanosnikov (Zwicker) in očalov, tudi po zdravniških predpisih, stekla za brati, lupe (Loupen), termometre, barometre, aueroides, aräsmeter, zdravniške maksimalne, vsakovrstne klosterneburške vage za zdravniške, tula in nikelnastih, samo dobrega izdelka najboljših firm in mark proti večletni garanciji po najzmernejših cenah. — Vsakovrstni ure, stare srebrne in rimske bronaste denarje, starovino, pristne bisere in kamne, bortensilber in drugo, sprejema po najvišjih cenah v zamemjavo, ali tudi kupi. — Prevzame vsakovrstna v to stroko spadajoča popravila in graverska dela, ki se vsakomur popolno zadovoljnost v lastni delavnici solidno izvrše.

219

C. kr. priv.

tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj pripoznano izvršten Portland-cement v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise gledé tlakovne in odporne trdote daleč nadkriljajoči dobroti, kakor tudi svoje priznano izvrstno apno.

Priporočila in spričevala

raznih uradov in najslovičnejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad:

Dunaj, III/3 Rennweg 5.

111

Dobre ure in po ceni

proti 3 letni pismeni garanciji, prodaja in razposilja

Karl Ackermann,

urar, trgovina s zlatnino, srebrnino in optičnim blagom v PTUJU, v gledališkem posloplju.

Dobre nikelnaste remontoir-ure od gl. 3.50 višje.

Dobre sreberne remontoir-ure od gl. 5.50 višje.

Dobre prave zlate remontoir-ure od gl. 15.— višje.

Dobre stenske ure z bitjem od gl. 2.50 višje.

Dobre pendel-ure z bitjem ur od gl. 6.50 višje.

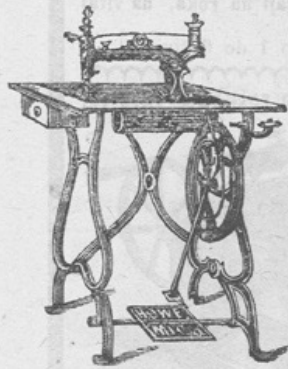
Pristne sreberne verižice od gl. 1.20 višje.

Pristne sreberne poročne prstane, par od gl. —.80 višje.

Nikelnaste ure, budilke od gl. 2.— višje.

Vse druge ure, zlatenino in srebrnino, ter optično blago, kakor tudi vse v to stroko spadajoča popravila, dobro in po ceni. 14

Lekarnarja A. Thierry-ja balzam
 z zeleno nunsko varstveno znamko 12 malih žali
 6 velikih steklenic K 4 — poštne prosto.
A. Thierry-ja Centifolien-mazilo za rane
 2 lončka K 3.50 poštne prosto razpošilja proti
 plačilu v gotovini
A. Thierry-jeva lekarna „pri Angelju“ v Pregradi
 pri Rogatec-Slatina.
 Dunaj, centralni depo: lekarnar C. Brady Fleischmarkt 1
 Budapešta: lekarna J. v. Török in dr. Egger.
 Zagreb: lekarna S. Mittelbach.
 Na drobno dobiva se poovsod. 137

Brata Slawitsch

v Ptuj.

priporočata izvrstne **šivalne stroje** (Nähmaschinen) po sledeči ceni:

Singer A	70 K	— h
Singer Medium	90	— ”
Singer Titania	120	— ”
Ringschifchen	140	— ”
Ringschifchen za		

krojače	180	— ”
Minerva A	100	— ”
Minerva C za krojače	160	— ”
Howe C za krojače in čevljarje	90	— ”
Cylinder Elastik za čevljarje	180	— ”

Deli (Bestandtheile) za vsakorstne stroje. Cene po pogodbi na obroke (na rate). Cenik brezplačno. 312

Christof Mösslacher

Urba pri Vrbskem jezeru.

Z današnjim naznanjam, da sem samoprodajo svojega desertnega siru (Wörther Dessert-Käse) podelil gospodu **Henriku Maureter-ju**, trgovca s špicerijo vinom in delikatesami v Ptuj, na florijanskem trgu. Za izvrstno kvaliteto se najbolje skrbi.

316

Spoštovanjem

Ch. Mösslacher

Kište prodaja

po ceni

W. BLANKE v Ptuj.

Ptuj, meseca oktobra 1901.

P. n.

Usojam si slavnemu občinstvu uljudno naznaniti, da sem na **glavnem trgu** nasproti Sellinschegg-u otvorila **trgovino z usnjem** in potrebščinami. Trudila se bodem, cenjene odjemalce z najboljšim blagom po najnižjih cenah postreči. Prevzamem tudi vsakovrstne kože v najboljše in najcenejše izdelovanje ter kupujem vsakovrstne kože po najvišjih cenah.

335

Marija Skubitz.

Kočijaž

se takoj se takoj sprejme v službo pri

V. LEPOSCHA

v Ptuj.

342

Vsaka gospodinja in mati
 se mora blagrovati, katere rabi s ozirom na zdravje, varčnost in dobri okus **Kathreiner Kneippovo** sladno kavo (pristno samo v znanih izvirnih zavitkih).

Doktorja pl. Trnkóczyja

že mnogo let izvrstno preskušena zdravila, redilna in dietetična sredstva, pripravljena v stotinah zahvalnic, priporočata in razpošilja

lekarna Trnkóczy v Ljubljani, Kranjsko.

Najceneje se dobivajo, če se naroča po pošti v tej lekarni, odkoder se ta zdravila vsak dan takoj pošiljajo na vse strani sveta s povratno pošto s poštnim povzajem, tudi celo samo en komad z natančnim rablilnim navodilom.

Za štedilne gospodnje, dojenčke, otroke, nervozne, okrevajoče, slabotne, malokrvne, bledične, za vsakega bolnika, sploh za vsakega se namesto brezmočne, razdražujoče kave in ruskega čaja **Doktor pl. Trnkóczyjev**

Kakao sladni čaj priporočata kot tečno, krepilno, zdravo in najceneje hranilno sredstvo. Bolje kot sladna kava. Zavoječek (14 kilo vsebine) 40 h, 14 zavoječkov samo 5 K.

Dalje se priporočata: **Doktorja pl. Trnkóczyja**

Želodečne kapljice. Izborno sredstvo za želodec. Deluje pomirjujoče, krepilno, bolest utežujoče, tek vzbujajoče, čisti želodec in pospešuje prebavo. Steklenica 40 h, pol tucata 2 K.

Kroglice, odvajalno, želodec čistilno. Odvajajo blato brez vseh bolečin, kakor se to čestokrat pripeti pri drugih kroglicah. Ubranjajoče je to sredstvo zoper bolezni, ki morejo nastati vsled zapehe, napanjanja itd. Skatla 42 h, šest škatlic 2 K 10 h. — **Pocukrene kroglice.** Skatla 80 h, tri škatle 2 K.

Prsni, pljučni in kašljev sok ali zeliščni sirup, prirejen za lahko raztvorljivim spnenim železom, utežuje kašelj, raztvorja sliz, lajša bol in kašelj, vzbuja tek in tvori kri. Steklenica 1 K 12 h, pol tucata 5 K.

Drgnilni ali udov cvet (Gichtgeist) priporočljiv je kot holi utežujoče, lajšajoče drgnjenje v rizi, rokah in nogah, kot novo poživljajoče drgnjenje po dolgem hodu in težkem delu. Steklenica 1 K, šest steklenic 4 K 50 h.

Tinktura za kurja očesa,

Varstvena znamka.

prekušeno sredstvo proti boleznim kurjim očesom, bradavicam, roženici, žuljem in ozbilinam. Ima to veliko prednost, da je treba s priloženim čopičem bolno mesto zgolj namazati. Steklenica 80 h, šest steklenic 3 K 50 h. Ker je vedna skrb p. n. ekonomov, poljedelcev, živinorejcev itd. obrnjena na vzdrževanje zdrave in krepke živine, opozarjamo isto posebno na doktorja pl. Trnkóczyja redilne pripravke za živino.

Doktorja pl. Trnkóczyja

104

Živinski redilni prašek za notranjo rabo pri kravah, volih in konjih. Že bilu 50 let z najboljšim uspehom uporabljaven, kadar krave nočejo žreti, in da se zboljšuje mleko. Zavoječek z navodilom glede uporabe 1 K, pet zavoječkov samo 4 K.

Praščiji redilni in krmilni prašek. Varstveno in dietetično sredstvo za prašice. Za notranjo rabo, služi za tvorbo mesa in toščice. Zavoječek 50 h, pet zavoječkov samo 2 K.

Pozor! Ta praščiji prašek in Kakao sladni čaj dobite tudi v vseh prodajalnicah, če pa ne, potem po pošti.

varstvena znamka

Hranilnica (Sparkassa)

vlad. državnega mesta

Ptuj

Vstanovljena leta

1862.

Čekovnemu računu št. 808051 pri c. kr. poštno-hranilničnem uradu.

Mestni de-
narni zavod.

Giro konto pri
podružnici avst.
ogersk. banke
v Gradcu.

Uradne ure

za poslovanje s
strankami ob de-
lavnih od
8—12 ure.

Občenje z
avst. ogersko
banko.

priporoča se glede vsa-
kega med hranilnične zadeve spada-
jočega posredovanja, istotako tudi za posredo-
vanje vsakršnega posla z avst. ogersk. banko.

Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno
vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Ravnateljstvo.

Razglas.

Letni, mesečni in tedenski sejmi v Ptuj.

 Letni sejmi:

(Kramarški, živinski in lesni sejmi)

23. dne aprila, 5. dne avgusta in 25. dne novembra.

 Konjski in goveji sejmi:

Vsako **prvo** in **tretjo sredo** v mesecu, izvemši prvo sredo avgusta meseca in tretjo sredo novembra mesca, in sicer zaradi tega, ker se vrše v dotičnih tednih zgoraj navedeni letni sejmi. — Po tem takem vršita se v mestu Ptuj **vsaki me-
sec dva goveja in konjska sejma.**

 Svinjski sejmi:

Vsako **sredo**. Ako je v sredo praznik ali letni sejem, tedaj dan popreje.

 Tedenski sejmi:

Vsako **sredo** in vsak **petek**, posebno za meso, slanino (špeh) in perotnino.

Ob zgoraj navedenih dneh prodajajo se na trgu ob ledji (Lend) velike množine stavbenega tesarskega lesa, krajnikov, letev (lat) trsnega kolja i. t. d.

Mestni urad v Ptuj.

Župan:

J. Ornig.

Sadna drevesa

iz preskušanih lastnih dreyesnic in sicer: jabolke po K 1.— do K 140; hruške po K 1.20 do 1.60. — Iz-boren jabolčnik iz lastnih kletij od 14 do 18 vinarjev za liter ponuja Oskrbništvo Marenberg (Gutsverwaltung Mährenberg). Tam dobijo se tudi jorkširski plemenski prašiči. 334

Štev. 39.232.

Razglas.

Naročila na ameriške trte iz združenih državnih in deželnih trtnic za sadilno dobo 1901/2.

Od dežele Štajerske bodo se za pomlad 1902 sledeče množine ameriških trt pod naslednjimi pogoji proti plačilu oddale, in sicer:

1. 500.000 komadov požlahtnic (največ od mosler rumeni, velšrizling, burguder beli, gutedel rudeči in beli, silvaner zelen, traminer rudeči) na Riparia portalis, Vitis solonis in Rupestris monticola.

2. 500.000 komadov korenink od Riparia portalis, Vitis solonis in Rupestris monticola

3. Večje število reznikov od zgoraj imenovanih vrst.

Cene za trte za 1000 komadov so sledeče:

I. Požlahnjene trte za premožne posestnike 250 K, za vse druge posestnike 160 K.

II. Ameriške koreninke za premožne posestnike 20 K za vse druge posestnike 10 K.

III. Rezniki 6 K.

Pri naročilih od več kakor 1500 požlahtnic, 5000 komadov korenink ali reznikov skoz eno stranko, prideržimo si mi, napominamo množico odgovarjano splošnemu stanju naročil znižati.

Naročila na te trte imajo se neposredno pri deželni odboru ali skoz občinske urade, pri kojih se dobijo v to svrhu naročilni listi, vložiti.

Občinska predstojništva imajo izpolnjene naročilne liste nemudoma deželnemu odboru vpslati.

Vsa naročila imajo se narediti do 1. decembra 1901, ker na pozneje došla se ne bodo mogla ozirati.

Naročila reševala se bodejo po vrsti kakor so došla, in dobi vsak naročnik naročene vrste, tako dolgo, dokler je kaj zaloge.

Vse te trte oddajale se bodejo samo štajerskim posestnikom in imajo tudi tiste stranke, ktere so trte neposredno pri deželni odboru naročile, občinsko-uradno potrdilo o tem, da so posestniki vinogradov v občini, priložiti. Trgovci trt so od dobave goriimenovanega materiala izključeni.

Cene razumejo se od trtnice in je za to spadajoči znesek pri sprejetju trt plačati, oziroma ako se iste pošljejo z železnico, se bode znesek povzel. Zapakovalni in dovožni stroški zaračunili se bodejo po lastni ceni.

Pri vsakemu naročilu je treba naznaniti: 1. ime, stanovališče in stan naročnika; 2. davčno občino, v kateri leži vinograd; 3. vrsto trt katero se želi dobiti; 4. zadnjo železnično in poštno postajo, kamor naj se trte pošljejo.

Ako bi katera naročena vrsta trt pošla ali bi je ne bilo v zadostni množini, se bode ista nadomestila z isti podobno.

Gradec, v oktobru 1901.

Od štajerskega deželnega odbora.

Edmund graf Attems.

330

Učenec

s primerno šolsko izobrazbo, ki, ako mogoče nekaj slovenski razume, sprejme se s 15. oktobrom v

trgovino s knjigami in papirjem

W. Blanke-ja v Ptuj.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Pauko.

Čudež iz Švice.

Podpisana firma pošlje vsaki osebi, kateregakoli stanu proti poštnemu povzetju za ceno, kakor je še ni bilo v trgovskem svetu, to je za samo

2 kroni 60 vin.

carine prosto, izvrstno, 24 ur točno idočo

s triletnim jamstvom. Vrhu tega dobi vsak naročitelj elegantno, fino façonirano verižico brezplačno priloženo. Ako bi ura ne ugajala, se jo premeni ali pa se vrne denar. Pošilja te ure jedino le **zastopstvo za švicarske ure v Krakovu J/** poštno predalo št. 29. 307

Giht- in reumatismus-eter.

Ta v „Mohren“-lekarni v Radgoni največ iz na telo okrepevalno delujočim aromatičnim zdravilnim sredstvom pripravljeni eter se kot bolečine olajšajoče mazilo najbolje priporoča. Cena ene steklenice z natančnim porabnim navodilom velja 50 kr ali 1 krono.

S pošto proti poštnemu povzetju (Nachnahme) se manj kot 2 steklenici ne razpošiljajo. 323

Pozornost!!! Colnine prosto!!! Pozornost!!!

Prekosi vsako konkurencu.

Mi pošljemo vsakomur „Colnine prosto“ 3 m štifa dobre, močne kvalitete, za kompletno jesensko moško obleko svetlo ali temno, gladko, progasto ali karirano za pod sramotno ceno od gl. 2.30, kakor 3 m črn. kamgarna kompl. elg. moško salonsko obleko gl. 3.70. Dalje en kompl. jesenski ali zimski moški površnik, dober, kodričasti štof za ceno od gl. 3.30, vse colnine prosto.

Naše oznanilo se opira na strogi basis, od kojega bonitete naj se vsakdo prepriča in je risika popolnoma izključena, ker se neprikladno zadovoljno ramenja ali denar nazaj pošlje! Dobavlja se proti poštnemu povzetju ali če se denar naprej vpošlje, samo in edino skoz Jungwirth's Expeditionshaus Krakau, Postfach Nr. 29. 328

Sprejme se takoj učenec

14 let star, zmožen dobro nemškega in slovenskega jezika in je poštenih starišev, v trgovino mešanega blaga pri Ivanu Končan v Šoštanj (Schönstein). 324

knjigarji v Ptuj in Maribor.
VIL. Blanke-jevi

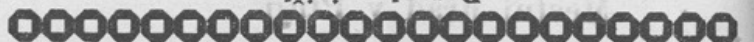
Velja samo 50 h, po pošti 60 h ter se dobi v

trgovino s knjigami in papirjem

KOSI: Vinogradniki!

Jako važna knjiga za vsakega vinogradnika

Ravnokar izišla

Tisk: W. Blanke v Ptuj.